

# Kabir sualine hazır mıyız?

**“Hizmet Rehberi’nin altmış ikinci sayfasında ‘Risâlei Nûr’a hizmette vefat eden şehâdet makamı kazanır” başlığı altında; bir ilim talebesinin Münker ve Nekir’in, ‘Rabb’in Kimdir?’ suâline karşı nahiv ilmince cevap vermesinin sırrı nedir? ‘Rabb’im Allah’tır’ demesi gerekmez miydi? Kabirde nahiv ilmine göre verilen cevapta bir ciddiyetsizlik söz konusu değil mi?”**

Ölüm, bizi berzah hayatına alan bir vasıttan ibarettir. Berzah hayatı, dünya ile âhiret arası ruhanî bir hayattır. Bu ruhânî hayatta, dünyada en fazla kendimizi neye adanmış isek, bunun bir yansıması veya görüntüsü içinde âhiret hayatını bekleriz. Âhiret hayatı, Kıyâmet Günü vâki olacağı vaad edilen ve bizim âmentü’müzde “Ba’sü ba’de’l-mevt” dediğimiz dirilişle, yani ihyâ ile, yani hayatın ve cismâniyetin iâdesi ile ve hemen ardından Mahkeme-i Kübrâ ile başlayacaktır. Bu büyük mahkemeden sonra insanoğlu kendisine biçtiği âleme doğru yönelecek ve artık hayat Allah’ın izniyle ebediyete kadar akıp gidecektir.

Berzah hayatını bir ölçüde rüyalarımızla tanımlayabiliriz. Genelde gündüz yaşadığımız bir şok veya aşırı duygu yoğunluğunu, gece sembolik bir elbise içinde rüyamızda da yaşarız. Yani gündüzki olayın etkisinden kurtulmayan ruhumuz, gece de bu yoğunluğu yaşayabilir. Ve biz bunu sembolik bir yansımayla görürüz.

Berzah hayatının da sembollerle örülü olduğu söylenebilir. Ancak bu semboller çok daha gerçekçi, rüyalarımıza oranla çok daha “Ne ekersen onu biçersin” mânâsı ile bütünleşmiş; bir bakıma dünya hayatının bire bir yansımasıyla örülmüş birer rüya-yı sâdika hükmündedir.

Meselâ; Hz. Enes (ra)’ın rivayet ettiği bir hadîste Sevgili Peygamberimiz (asm), bir berzah görüntüsünü şöyle beyan eder: “Mîrâca çıkarıldığım vakit, bakırdan tırnakları bulunan bir topluluğa uğradım. Tırnakları ile yüzlerini ve göğüslerini tırnaklıyorlardı. Ben: “Ey Cebrail, kimdir bunlar?” dedim. Cebrail Aleyhisselâm:

“Bunlar gıybet ederek insanların etlerini yiyen ve insanların vakar ve haysiyetine

ilişenlerdir” buyurdu.1

Ebû Hüreyre’den (ra) rivayet edilen bir hadiste de, Peygamber Efendimiz (asm) Allah yolunda yara alan bir mücahidin berzah hâlini şöyle zikreder: “Allah yolunda yaralanmış bulunan bir kimse, Kıyamet Günü yarası kanayarak gelir. Renk kan rengi, lâkin koku misk kokusudur.”2

Ebû Hüreyre’nin (ra) rivayet ettiği bir diğer hadiste Allah Resûlü (asm) abdest alanların berzah hâlini de şöyle ifade eder: “Ümmetim Kıyamet Günü, yüzü ve abdest uzuvları (secdenin ve abdestin nuru ile) parlar olduğu halde dâvet olunacaklardır. Kimin gücü yeterse parlaklığını artırsın.”3

Bir rüya-yı sâdıkada, Ruslarla savaşırken şehit düşen Ubeyd ismindeki talebesinin tahte’l-arz bir menzil sûretindeki kabrine girdiğini beyan eden Bedüzzaman Hazretleri (ra), berzah hayatında bulunan Ubeyd (ra) ile ilgili bir müşahedesini kaydeder. Ubeyd şehit olduğu ve ölüm acısını duymadığı için kendisini ölmüş bilmemekte; Rus istilâsından çekindiği için yeraltında kendisine yaptığı güzel bir menzilde saklandığını zannetmektedir. Üstadını ölmüş bilmekte ve Üstadı için çok ağlamaktadır. Oysa şehit olan kendisidir.4

Kendisini ilme ve irfana vermiş bir talebenin, ilim tahsil ettiği esnada vefat etmesi durumunda; hiç şüphesiz tahsil ettiği bu ilmin berzâhî yansıması olacaktır ve bu yansıma ile Münker-Nekir’in suâlini, çok hürmet duyduğu hocasının suâli gibi algılayabilecektir. Burada zikri geçen talebenin, kendisini medresede zannederek nahiv ilmi ile cevap vermesi ve sonra da: “Müşkül bir meseleyi benden sorunuz; bu kolaydır!” demesi, kendisinin şehitler mertebesinde veya şehitler kadar rahat bir mertebede bulunduğunun işaretidir. Zaten bu cevabı ile Münker ve Nekir meleklerini, orada hazır bulunan ruhları ve bu hâdiseyi keşfeden büyük veliyi güldürmüş ve Rahmet-i İlâhiye’yi tebessüme getirmiş; azaptan da kurtulmuştur.5 Bu hâdis, o talebenin “Rabb’im Allah’tır” demediği anlamında anlaşılmamalıdır. Rahmet-i İlâhiye’yi ve melekleri tebessüme getirmiş olması, Rabb’inin Allah olduğu yolunda şehâdetle bulunmuş olduğunun ifadesidir.

Meyve Risâlesini kemal-i aşkla yazarken ve okurken vefat eden Merhum Hafız Ali’nin de (ra), kabirde suâl meleklerine Meyve Risâlesinin hakikatleri ile cevap vermesi, yani “Rabb’im Allah’tır” hakikatını tahkikî ve delilli bir sûrette ifade etmiş olması, aynı sırdandır.6

İman-ı tahkikî dersini alanların, kabirde Münker ve Nekir suâllerine parlak ve kuvvetli hüccetlerle kolayca cevap verebilecekleri konusunda kuvvetli müjdeler

bulunmaktadır.

Cenâb-ı Hak, hepimizi Münker ve Nekir'e kolay cevap vermeyi nasip kılsın ve kabir azabından korusun; âmin.

**Dipnotlar:**

- 1- R. Sâlihîn, 1523
- 2- R. Sâlihîn, 1292
- 3- Buhârî ve Müslim
- 4- Mektûbât, S. 12
- 5- Asâ-yı Mûsâ, S. 70
- 6- A.g.e., S. 70.